

Het pestprotocol is onderdeel van het Veiligheidsplan versie 1.2 van Scholen van Oranje welke door de GMR is vastgesteld op 1 juli 2025.

2.4 Pestprotocol

Inleiding

Dit pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij de Scholen van Oranje veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Het is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

Alle bij de school betrokken professionals zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het voorkomen en zo nodig bestrijden van pestgedrag. We definiëren deze verantwoordelijkheid als volgt:

- Directie: draagt zorg voor naleving en communicatie over dit pestbeleid.
- APC / IB'er draagt zorg voor regelmatige evaluatie van het pestbeleid en pestprotocol en ondersteunt de leerkracht bij de eventuele uitvoering van het protocol.
- Leerkracht: is verantwoordelijk voor het jaarlijks opstellen van de regels van het protocol op groepsniveau. Volgt het pestbeleid /protocol bij signalering, communiceert dit met de IB-er, APC-er en zo nodig de directie.
- Leerlingen en ouders: onderschrijven het pestprotocol. Bij signalering van pestgedrag signaleren zij dit bij de leerkracht of APC-er.

Dit protocol is een onderdeel van het veiligheidsplan en is op alle Scholen van Oranje van toepassing. In hoofdstuk 4 van dit veiligheidsplan, wordt per school specifiek aangegeven hoe zij verder invulling geven aan de sociale veiligheid. Alle vier de scholen werken actief en preventief aan een veilig klimaat:

- door preventief kinderen sociale vaardigheden aan te leren;
- door zichtbare schoolregels te hanteren;
- door leerlingen te volgen in hun sociaal emotionele ontwikkeling;
- door te sturen op een groei in groepsdynamiek;
- door pesten stelselmatig aan de orde te stellen;
- door de aanwezigheid van een anti-pest coördinator (APC);
- door jaarlijks de veiligheidsmeter af te nemen in groep 6 t/m 8 en dit te monitoren.
- door leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van digitaal pesten (onderdeel van leergang digitale geletterdheid) door de methode Basicly en andere methodieken.
- door afspraken en regels maken over het internetgedrag van leerlingen

In hoofdstuk 4 staat beschreven hoe de scholen hier invulling aan geven.

Aanpak pestprotocol

Mocht er sprake zijn van een situatie waarin gepest wordt, dan volgen wij de Vijfsporenaanpak:

1. Hulp voor de gepeste
2. Correctie en hulp voor de pester (en voor de meelopers)
3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt. Mobiliseren van de middengroep tussen pester en gepeste.
4. De ouders van de gepeste en de pesters en meelopers betrekken bij de aanpak
5. Ondersteuning voor personeel om adequaat pesten aan te pakken.

In dit protocol wordt achtereenvolgens beschreven: de voorwaarden, definitie, meldingsprocedure, het doen van onderzoek, sancties en gevolgen, ondersteuning voor de gepeste en rehabilitatie van de pester.

1. Voorwaarden

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders). De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

2. Definities

Pesten

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Het is een groepsproces waarbij pesters, gepesten, omstanders of meelopers, volwassen beroepskracht (leraar) en ouders betrokken kunnen zijn. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Anderen kijken tegen het sterkere kind op. De pester heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig en is onzeker en bang.

Plagen

Plagen is niet hetzelfde als pesten. Bij plagen is er sprake van incidenten en het gebeurt vaak spontaan, duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Het gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en fysieke schade op.

Cyber pesten

Digitaal pesten betreft het gebruik van elektronische technologie om een ander te treiteren, bedreigen of in verlegenheid te brengen. Dit omvat sms-berichten, e-mails, sociale media (instagram, tiktok, whatsapp etc) en websites. Ook omhelst het hacken, verspreiden van nare filmpjes etc.

Wat is er anders dan bij fysiek pesten:

- Anonimiteit: de pester kan anoniem blijven
- Moeilijk los van te komen: we zijn 24 uur per dag bereikbaar via sociale media
- Ontbreken van non-verbale feedback: je ziet geen gezichtsuitdrukkingen
- Grootte van het publiek: iets wat op internet terecht komt, kan door de wereld bekeken worden

- Onzichtbaar voor volwassenen: het speelt zich af tussen leerlingen. Hierdoor blijft de leerling er vaak te lang mee rondlopen

3. Melding doen

De leerling en ouder kunnen/moeten een melding doen bij de eigen leerkracht.

Dit kan bijvoorbeeld via de mail, in gesprek, of door een briefje in de brievenbus in de klas.

Melding maken kan ook bij de APC-er of vertrouwenspersoon. Zij zullen ervoor zorgen dat de melding bij de leerkracht komt.

4. Onderzoek

Na ontvangst van een melding over pesten, wordt dit onmiddellijk onderzocht. Hierbij wordt o.a. gesprek gevoerd met de gepeste, de mogelijke pester en de omstanders. Het pestgedrag wordt in de klas bespreekbaar gemaakt. Bij cyberpesten wordt door ICT-er en APC-er gekeken naar digitale sporen, met respect voor privacywetgeving. Na de analyse worden er afspraken gemaakt om het pesten te laten stoppen. Er wordt gekeken wat zowel de pester als de gepeste nodig heeft. Ouders krijgen terugkoppeling van de uitkomsten van het onderzoek.

5. Sancties en gevolgen

Pesten mag nooit, maar kinderen mogen ook leren.

Daarom is er een duidelijk stelsel van sancties dat toeneemt op basis van de ernst en frequentie van het pesten.

1. Eerste kleine (digitale) overtreding
Mondelinge waarschuwing, benoemen van gewenst gedrag. Aankondiging sancties. Gecoacht in de klas op dit gewenste gedrag.
2. Herhaalde kleine (digitale) overtredingen
Schriftelijke waarschuwing, notificatie aan ouders en sancties
3. Grote overtreding (fysiek geweld, expliciete bedreigingen) of (verspreiden van expliciete inhoud, ernstige bedreigingen)
Schorsing, intensieve begeleiding en mogelijke betrokkenheid van de politie.

6. Ondersteuning van de gepeste

De leerkracht of de APC-er zorgt voor ondersteuning voor de gepeste. Het meest belangrijke is dat er erkenning is voor het gevoel en dat er handvatten worden gegeven het pesten tegen te gaan en om met de impact ervan om te gaan. Dit kan bijvoorbeeld met behulp van gesprekjes, materialen, sociale vaardigheidstraining etc.

Bij cyberpesten zijn hiervoor de volgende aandachtspunten:

- ondersteuning bij blokkeren op social media account
- ondersteuning bij bewaren van nare berichten dmv screenshots etc. (naar jezelf mailen)
- ondersteuning bij het melden van pesten bij beheerder social media
- ondersteuning bij het niet reageren op nare berichten

School en ouders kunnen bij Helpwanted.nl een melding doen van een naar filmpje. Een medewerker van Helpwanted.nl kijkt dan samen met hoe jullie het nare filmpje offline kunnen krijgen.

Het plaatsen van een naar filmpje is strafbaar als je hier schade van ondervindt en/of gekwetst wordt en het filmpje op jouw verzoek niet verwijderd wordt. School en ouders kunnen hiervan aangifte doen: www.politie.nl/aangifte-of-melding-doen of bellen met de politie 0900-8844

7. Rehabilitatie van de pester

De leerkracht of de APC-er zorgt voor ondersteuning voor de pester. Ook dit kan bijvoorbeeld met gesprekjes, materialen, vaardigheidstraining etc.

Rol van de APC-er

- Herkenbaar aanspreekpunt voor leerkrachten bij aanhoudend pestgedrag op school.
- Coördinatie systematische aanpak pestgedrag
- Registratie pestsituaties en aanpak
- Vraagbaak binnen de school inzake pesten
- Adviseur voor aanscherpen beleid ten aanzien van het tegengaan van pesten.

Bij een melding aangaande pesten zal de APC als volgt reageren:

- De APC **luistert** naar alle partijen: gepeste, pester(s)leerkracht, ouders.
- De APC **analyseert** en stelt een plan op
- De APC **delegeert**: wat zijn de taken van iedereen
- De APC zorgt voor **verslaglegging** naar alle partijen
- De APC **houdt vast** tot het pesten is opgelost.

Hieronder volgt het stappenplan na melding pesten:

